

Asia: VN/34466/2023

Lausuntopyyntö itäisen Suomen tuulivoimarakentaisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Eurowind Energy Oy:n lausunto Itä-Suomen tuulivoima-alueiden kompensatoraportista

Pidämme tärkeänä, että Itä-Suomen tuulivoimainfrastruktuuria kehitetään tasapuolisesti ja pitkäjänteisesti ilman, että alustavasti suunnitellut kompensatioalueet aiheuttavat haittaa nykyisille tai tuleville hankkeille. Valtion ja/tai EU:n rooli kustannusriskissä ja kustannusten jakamisessa on elintärkeä.

Raportin perusteella on selvää, että kompensatioalueiden käyttöönotto kestäisi jopa yli vuosikymmenen ja vaatisi jo muualle Suomeen myönnettyjen tuuli- ja aurinkovoimaa koskevien lupien uudelleentarkastelua.

Eurowind Energy Oy puoltaa kompensatioalueiden perustamista ainoastaan siinä tapauksessa, mikäli ratkaisun kustannukset ovat kohtuulliset tuulivoimahankekehittäjille ja mikäli voitaisiin varmistaa, ettei kompensatioalueella ole kielteisiä vaikutuksia jo olemassa oleviin hankkeisiin muualla Suomessa. Lisäksi Eurowind Energy Oy esittää tässä lausunnossaan keinon, jolla valtio voisi kustannustehokkaasti ja yksinkertaisesti helpottaa Itä-Suomen tuulivoimakehitystä, riippumatta siitä, perustetaanko kompensatioalueita tulevaisuudessa vai ei.

1. Myönnetyt luvat, VTT-prosessi ja kustannukset

Tällä hetkellä Puolustusvoimien lupakäytännöt toimivat siten, että hankekehitystä tekevä yhtiö pyytää prosessin alkuvaiheessa lausuntoa tuulivoimaloiden vaikutuksista Puolustusvoimien toimintaan. Puolustusvoimilta saatava lausunto on joko myönteinen, kielteinen tai Puolustusvoimat kehottaa hankekehittäjää teettämään laskennan VTT:llä.

Tällä hetkellä VTT:n laskenta maksaa noin 10 000 euroa per tutkimus. Tuulivoimakehittäjälle kustannus, tai useamman projektin kustannukset, on merkittävä riskiraha kehitystyön alkuvaiheessa, koska ei ole vielä varmuutta siitä saako hanke tarvittavat luvat. Tärkeää on alleviivata seikkaa, että

VTT:n laskenta ei takaa hankkeelle myönteistä lausuntoa Puolustusvoimilta, jolloin investointi tutkimukseen on suurella todennäköisyydellä hukkaan heitetty. Koska Itä-Suomen tilanteessa on lisäksi huomattavasti todennäköisempää kuin muun Suomen osalta, että lausunto on kielteinen, on hankekehittäjillä suuri kynnys jättää VTT:n laskenta teettämättä. Näin ollen suuri osa VTT:n laskennoista jää tekemättä ja viitaten Työ- ja Elinkeinoministeriön raporttiin, myös merkittävä osa hankepotentiaalista jää käyttämättä.

Tehokas ja kohtuullinen keino helpottaa Itä-Suomen tuulivoimakehitystä olisi poistaa VTT:n laskentoja koskeva riskiraha tuuli- ja aurinkovoimakehittäjien harteilta siten, että valtio ottaisi laskennoista aiheutuneet kustannukset maksettavakseen. Tällä yksinkertaisella ja valtion budjetissa erittäin pienellä investoinnilla hankekehittäjiltä poistuisi merkittävä riskitekijä hankekehityksen alkuvaiheessa ja lausuntopyyntöjä Itä-Suomen alueiden osalta tultaisiin tekemään todennäköisesti huomattavasti enemmän.

VTT:n laskentojen teettäminen valtion varoin olisi perusteltua myös siitä näkökulmasta, että laskennat tuottavat nimenomaan tietoa Puolustusvoimille, ei yksittäiselle hankekehittäjälle. Hankekehittäjän maksaessa VTT:n laskennoista, maksaa yksittäinen hankekehittäjä tiedosta, joka hyödyttää niin valtiota kuin muita hankekehittäjiäkin.

2. Kommentti raportissa esitettyyn ratkaisuehdotukseen koskien Puolustusvoimien lausuntomenettelyiden kehittämistä

Raportissa mainittu ratkaisuehdotus, jonka mukaan ”rakentamattomat hankkeet, jotka ovat jo saaneet myönteisen lausunnon ennen vuotta 2020, tulisi vapauttaa sellaisille toimijoille, jotka hankkeeseen kykenisivät investoimaan” ei ole toteutettavissa, koska lausunnot eivät alun perinkään varaa hankealueita yksittäisille hankekehittäjille.

Puolustusvoimat antaa samoille alueille lausuntoja aina samojen periaatteiden mukaisesti, riippumatta siitä, onko alueesta aiemmin annettu myönteinen lausunto. Tämä tarkoittaa, että samaa aluetta koskien voidaan tehdä useita lausuntopyyntöjä, ja jos alue täyttää hyväksymiskriteerit, Puolustusvoimat antaa myönteisen lausunnon uudelleen, vaikka aiempi myönteinen lausunto olisi annettu toiselle hankekehittäjälle. Hankealuetta ei korvamerkitä myönteisen lausuntopyynnön perusteella millekään yhtiölle.

Lausunnon kohdassa 1. esitetty ehdotus VTT:n laskentariskin poistamisesta hankekehittäjien harteilta sen sijaan todennäköisesti lisäisi hankekehittäjien kiinnostusta tehdä enemmän lausuntopyyntöjä Itä-Suomea koskien, jolloin jo myönteisen lausunnon saaneet hankkeet tulisivat suuremmalla todennäköisyydellä uudelleen tutkittavaksi, kehitettäväksi ja rakennetuksi.

Helsingissä 26.11.2024

Niimes Mikko

Eurowind Energy Oy - Tuuli Vapaavuori-Vartiainen, maajohtaja, Eurowind Energy Oy